

بررسی هیدروژئولوژی دشت جایدز به منظور تعیین خصوصیات هیدرودینامیکی سفره آب زیرزمینی

کلثوم مرادی- دانشجوی کارشناسی ارشد هیدروژئولوژی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران
Email: kanisib@yahoo.com
دکتر محمدرضا اسپهبد- دکتری مهندسی آبهای زیرزمینی- دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

چکیده :

امروزه تامین آب یکی از مهم‌ترین مسائل مدیریتی به ویژه در مناطق خشک و نیمه‌خشک می‌باشد. بخش عظیمی از کشورمان نیز با توجه به اقلیم خشک و نیمه خشک خود نیز از این قاعده مستثنی نبوده و معیشت مردم و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور در این منطقه وسیع، وابسته به مخازن آبی و خصوصاً مخازن آب زیرزمینی است. متأسفانه به دلیل برداشت بی‌رویه آب از آبخوان‌ها برای تامین نیاز فزاینده مصارف مختلف، اغلب این مخازن را با افت مداوم و شدیدی مواجه نموده است. بنابراین لزوم بررسی و شناسایی پتانسیل منابع آبی جهت توسعه و گسترش هر منطقه، داشتن درک صحیحی از وضعیت منابع آبی را در قالب یک دوره زمانی معین اجتناب ناپذیر می‌سازد. در این خصوص دسترسی به داده‌ها و اطلاعات پردازش شده و بهنگام از منابع آب در حوزه‌های آبریز محدوده‌های مطالعاتی، امکان تصمیم‌گیری صحیح و مناسب را برای مدیران فراهم می‌نماید. در این راستا به بررسی آبخوان دشت جایدز، جهت ایجاد درک صحیحی از وضعیت هیدروژئولوژیکی و در نهایت تعیین خصوصیات هیدرودینامیکی سفره آب زیرزمینی آن پرداخته شده است.

کلید واژه‌ها: دشت جایدز، هیدروژئولوژی، خصوصیات هیدرودینامیکی، آزمایش پمپاژ.

Abstract:

Now days water supply one of the important management problem especially on thirsty and semi- thirsty zones. Many zones of Iran country located in thirsty and semi- thirsty continental and dependent to water source and specially underground water source. Unfortunately irregular water discharge from aquifers for many water supply, cause many of this source slump stable. In this article studying Jaidar plain aquifer of located on Lorestan province for calculation hydrogeological situation and determine of aquifer hydrodynamic characters.

Keywords: Jaidar plan aquifer, Hydrogeological, Hydrodynamic characters, Pumping test.

۱- مقدمه :

بررسی و تعیین میزان اثرات عوامل موثر در رفتار آبخوان‌ها است که به صورت تغییرات سطح آب زیرزمینی و آبدهی منابع آب زیرزمینی از نظر زمانی و مکانی ظاهر می‌شود. این تغییرات یا ناشی از عوامل طبیعی و اقلیمی و یا متأثر از تنش‌های مصنوعی وارد بر آبخوان‌ها است. اهداف بررسی‌های هیدروژئولوژیکی معمولاً متأثر از اهداف مطالعه و تحقیق بوده و نتایج آن می‌تواند در سطح محلی، منطقه‌ای و حتی ملی مطرح گردد. مسلماً برای نیل به این اهداف، بایستی از کلیه عوامل و ابزارهای ذی‌ربط بهره گرفت و داده‌ها جمع‌آوری، کنترل، ذخیره و پردازش شود. تحلیل نتایج بدست آمده از مجموعه بررسی‌ها، واکنش آبخوان را در مقابل تنش‌های مختلف طبیعی و مصنوعی مشخص کرده و بر اساس این نتایج، نقش هرکدام از عوامل تاثیرگذار تعیین می‌شود که نهایتاً در پیش‌بینی رفتار آبی آبخوان و مدیریت آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این مطالعه پس از بررسی هیدروژئولوژی دشت جایدز، خصوصیات هیدرودینامیکی این دشت تعیین گردیده است.